

บทคัดย่อ

การค้าประกัน เป็นกรณีที่ผู้ค้าประกันซึ่งเป็นบุคคลภายนอกสัญญาและไม่มีส่วนได้เสีย ในนี้ระหว่างเจ้าหนี้กับลูกหนี้ ยอมผูกพันตนโดยตรงต่อเจ้าหนี้ เพื่อชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ ซึ่งในปัจจุบันพบว่า สัญญาการค้าประกันมักจัดทำขึ้นเป็นสัญญาสำเร็จรูปและมีข้อสัญญาตัดหรือ จำกัดสิทธิต่าง ๆ ของผู้ค้าประกันตามที่กฎหมายบัญญัติคุ้มครองไว้ ซึ่งรวมถึงการละสิทธิไม่ยก ข้อต่อสู้ใด ๆ ของตนเองและข้อต่อสู้ของลูกหนี้ที่มีต่อเจ้าหนี้ไว้ล่วงหน้า เมื่อลูกหนี้ผิดนัดทำให้ ผู้ค้าประกันก็ถูกปิดปากต้องชำระหนี้แทนลูกหนี้เสมือนหนึ่งว่าตนเป็นลูกหนี้ขั้นต้น และถูกผูกพัน รับภาระอย่างนั้นเรื่อยไปจนกว่าหนี้ประธานเกิดขึ้นและระงับลง หรือผู้ค้าประกันหลุดพ้นจาก ความรับผิดชอบตามเหตุที่กฎหมายบัญญัติไว้เท่านั้น ซึ่งก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ค้าประกัน โดยเฉพาะผู้ค้าประกันซึ่งเข้าค้าประกันโดยไม่ได้รับค่าตอบแทนหรือไม่ได้เข้าค้าประกันเป็นทาง การค้า

ดังนั้น เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ค้าประกัน รวมทั้งให้ผู้ค้าประกันตระหนักถึงสิทธิและหนี้ ต่าง ๆ ของตน ผู้วิจัยจึงเสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ดังนี้

1. กรณีสัญญาการค้าประกันทั่วไป

จากการศึกษา พบว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายของไทย ไม่เพียงพอที่จะคุ้มครองสิทธิ ของผู้ค้าประกัน และจากการพิจารณาเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศ ผู้วิจัยจึงเสนอให้ มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนี้

1. กำหนดคุณสมบัติของผู้ค้าประกัน ให้ต้องเป็นผู้มีความสามารถในการชำระหนี้ของ ลูกหนี้
2. กำหนดขอบเขตความรับผิดของผู้ค้าประกัน เช่น การกำหนดให้หนี้ของผู้ค้าประกัน จะไม่เพิ่มขึ้น โดยนิติกรรมใด ๆ ที่ได้กระทำขึ้นโดยลูกหนี้ขั้นต้นซึ่งกระทำภายหลังการทำสัญญา ค้าประกันนั้น
3. กำหนดให้การเข้าค้าประกันโดยบุคคลซึ่งจดทะเบียนสมรสแล้ว ต้องมีหนังสือแสดง ความยินยอมของคู่สมรสก่อนหรือในขณะที่ทำสัญญา
4. กำหนดให้ความรับผิดของผู้ค้าประกันในบางกรณีลดลงโดยผลของกฎหมาย

5. แก้ไขเพิ่มเติมสิทธิของผู้ค้าประกัน เช่น การกำหนดให้ผู้ค้าประกันมีสิทธิยกข้อต่อสู้ ซึ่งลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้ แม้ว่าลูกหนี้จะได้สละสิทธิไม่ยกข้อต่อสู้ของตนขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้แล้วก็ตาม

6. แก้ไขเพิ่มเติมเหตุระงับสิ้นไปของสัญญาค้ำประกัน

7. เพิ่มเติมน้ำที่ของเจ้าหนี้

8. กำหนดแนวทางในการวินิจฉัยข้อสัญญาค้ำประกัน โดยให้ศาลพิเคราะห์ถึงพฤติการณ์ทั้งปวง รวมทั้งความสุจริต อำนาจต่อรอง ฐานะทางเศรษฐกิจ ความรู้ความเข้าใจ ความสันติซัดชัดเจน ความคาดหมาย แนวทางที่เคยปฏิบัติ ทางเลือกอย่างอื่น และทางได้เสียทุกอย่างของคู่สัญญาตามสภาพที่เป็นจริง ปกติประเพณีของสัญญา เวลาและสถานที่ในการทำสัญญาหรือในการปฏิบัติตามสัญญา รวมทั้งการรับภาระที่หนักกว่ามากของคู่สัญญาฝ่ายหนึ่ง เมื่อเปรียบเทียบกับคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งด้วย

2. กรณีสัญญาค้ำประกัน ซึ่งมีข้อตกลงตัดหรือจำกัดสิทธิของผู้ค้าประกัน

ผู้วิจัยได้เสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค โดยให้นำมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสัญญาไปใช้บังคับกับสัญญาค้ำประกันหนี้ของลูกหนี้ที่เป็นผู้บริโภคตามความในพระราชบัญญัตินี้ด้วย